

Fiche 9: Raadsbeschikking Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende maritieme arbeid

Titel:

Voorstel voor een beschikking van de Raad waarbij de lidstaten worden gemachtigd in het belang van de Europese Gemeenschap het geconsolideerde verdrag 2006 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende maritieme arbeid te bekrachtigen

<i>Datum Raadsdocument:</i>	26 juni 2006
<i>Nr. Raadsdocument:</i>	10900/06
<i>Nr. Commissiedocument:</i>	COM(2006) 288 final
<i>Eerstverantwoordelijk ministerie:</i>	V&W in nauwe samenwerking met SZW

Behandelingstraject in Brussel:

Behandeling vindt plaats in de Raadswerkgroep Shipping, de definitieve besluitvorming staat geagendeerd voor de Transportraad van 11 en 12 december 2006

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Op het terrein van de handelsvaart, dat wil zeggen de koopvaardij en de natte waterbouw, bestaan op dit moment 34 IAO-Verdragen (IAO = Internationale Arbeidsorganisatie, ook wel: ILO) en 32 Aanbevelingen. Deze internationale standaarden hebben betrekking op een scala aan onderwerpen zoals arbeidsomstandigheden en –voorwaarden, sociale zekerheid, accommodatie aan boord, medische keuringen van zeevarenden, toezicht en handhaving, etc. (Maritieme). IAO-Verdragen zijn na bekrachtiging bindend en kunnen slechts eens in de tien jaar, na consultatie van sociale partners en parlementaire goedkeuring, worden opgezegd.

De bestaande maritieme IAO-normen zijn toe aan modernisering. Daarom is de IAO in januari 2001 een exercitie gestart om te komen tot één nieuw maritiem arbeidsverdrag met voldoende draagvlak bij de lidstaten (en de sociale partners). Primaire doelstellingen daarbij waren het “level playing field” in de mondiale zeevaartsector te verbeteren, “fatsoenlijk werk” voor alle zeevarenden te bevorderen, onder andere via een nieuw toezichtmechanisme, en te komen tot een nieuwe systematiek waardoor het verdrag ook in de toekomst steeds actueel kan blijven.

Deze exercitie heeft geleid tot de totstandkoming van een nieuw maritiem arbeidsverdrag op 23 februari 2006. Het nieuwe maritieme arbeidsverdrag consolideert voor het merendeel bestaande maritieme arbeidsnormen. Voor Nederland betekent het desalniettemin een aantal veranderingen, doordat niet eerder geratificeerde verdragen in het verdrag zijn opgenomen en doordat bestaande verdragen zijn aangevuld met extra verplichtingen.

Doel van het voorstel van de Europese Commissie is om de Raad te vragen de lidstaten te machtigen om het nieuwe maritieme arbeidsverdrag van de IAO te bekrachtigen. De EG kan zelf namelijk geen partij worden bij het verdrag. Volgens de Commissie is deze machtiging noodzakelijk omdat in het verdrag bepalingen zijn opgenomen over de

coördinatie van sociale zekerheidsstelsels die van invloed zijn op de uitoefening van de exclusieve bevoegdheid van de EG op dit gebied. Deze exclusieve bevoegdheid is ontstaan door de totstandkoming van een aantal instrumenten op basis van art. 42 EG, zoals Vo 1408/71. De lidstaten zouden daarom niet langer op eigen initiatief het verdrag kunnen bekrachtigen. Daarnaast stelt het voorstel (in artikel 2) dat lidstaten vóór 31 december 2008 de nodige stappen moeten nemen om hun instrumenten voor de ratificatie van het verdrag bij de Directeur-Generaal van de IAO neer te leggen.

Rechtsbasis van het voorstel: artikel 42, juncto artikel 300, lid 2, eerste zin en lid 3, eerste alinea, EG.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: unanimité Raad, raadpleging EP

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit:

Negatief. De bepalingen over sociale zekerheid in het nieuwe maritieme IAO-Verdrag betreffen namelijk niet, zoals de Commissie stelt, de *coördinatie* van sociale zekerheid, maar de *inrichting* van nationale sociale zekerheidsstelsels. Dat valt niet onder artikel 42 EG en de op basis van dit artikel tot stand gekomen regelgeving en is dus geen exclusieve EG-competentie, maar behoort tot de competentie van de lidstaten.

Het IAO-verdrag bevat echter wel andere bepalingen die een door EG en lidstaten gedeelde competentie betreffen, bijvoorbeeld op het gebied van arbeids- en rusttijden in de scheepvaart. Er is dus wel een besluit nodig om de lidstaten te machtigen het IAO-verdrag te ratificeren, omdat de EG zelf geen partij kan worden bij het verdrag, maar niet op grond van de rechtsbasis die de Commissie gebruikt.

Proportionaliteit: n.v.t.

Consequenties voor de EU-begroting: geen.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: n.v.t.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): n.v.t.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: n.v.t.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: Geen.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland bestrijdt de stelling van de Commissie dat een machtiging van de Raad nodig is om de lidstaten in staat te stellen het maritieme IAO-Verdrag te bekrachtigen op grond

van art. 42 EG-Verdrag: coördinatie van sociale zekerheid. De Commissie motiveert het voorstel door te stellen dat het maritieme verdrag bepalingen bevat over coördinatie van sociale zekerheid. Dit is naar de mening van Nederland onjuist. De bepalingen in het maritieme verdrag over sociale zekerheid (Regulation 4.5; Standard A4.5 en Guideline B4.5) betreffen namelijk geen coördinatie van sociale zekerheid, maar de inrichting van nationale sociale zekerheidsstelsels. Dat is geen EG-competentie maar is voorbehouden aan de lidstaten. Er kan dus geen sprake zijn van art. 42 EG-Verdrag als rechtsbasis van het voorstel.

Het maritieme arbeidsverdrag betreft wel andere terreinen waarop de EG een met de lidstaten gedeelde competentie heeft, bijvoorbeeld arbeids- en rusttijden in de zeevaart. Voor deze terreinen zullen de lidstaten wel gemachtigd moeten worden om het verdrag te bekrachtigen. Nederland erkent dus de noodzaak van een machtigingsvoorstel van de Commissie op grond van EG-competitie wel, maar niet op grond van Art. 42 EG-Verdrag.

De conclusie is dan ook dat de lidstaten op grond van de rechtsbasis die de Commissie noemt geen machtiging van de Raad nodig hebben om het verdrag te kunnen bekrachtigen en dat het voorgestelde besluit op deze basis onjuist en niet nodig is. Gevraagd zal worden om een nieuw voorstel van de Commissie, met een andere rechtsbasis. Deze rechtsbasis zal alle overige terreinen moeten omvatten die in de Conventie staan en een (gedeelde) EG-competentie betreffen, zodat de lidstaten gemachtigd zijn tot ratificatie van het gehele verdrag. De Commissie noemt deze weliswaar in haar voorstel, maar heeft ze niet opgenomen in de rechtsbasis.

De formulering van artikel 2 van het voorstel over het nemen van de nodige stappen om de instrumenten voor ratificatie van het verdrag vóór 31 december 2008 bij de IAO neer te leggen kan wat Nederland betreft verduidelijkt worden. Nederland gaat ervan uit dat het hier niet om een ratificatieverplichting gaat, maar om een inspanningsverplichting conform het door de Commissie en juridisch adviseur van de Raad gestelde op 11 september jl. Indien andere lidstaten opnieuw pleiten voor een andere, duidelijkere formulering in de Raadswerkgroep van oktober as. kan Nederland dit ondersteunen. Een ratificatieverplichting zou voor Nederland niet aanvaardbaar zijn, omdat in Nederland pas tot ratificatie kan worden overgegaan als de Staten-Generaal daar goedkeuring aan hebben verleend.